

Messadi

per la radunanza communal Surses digls 16 da zarcladour 2025

Stimos votants e stimadas votantas

La suprastanza communal Az sottametta igl rapport e la proposta pertutgont igls affars suandonts.

Tractanda 2

Rendachint 2024

Danovamaintg dastga neir vurdo anavos sen en onn finanziel plaschevel. Graztga agl resultat positiv ins ò, ultra dallas amortisaziuns ordinaras e las correcturas da valetaziun usitadas, currigia per CHF 522'396.00 er la participaziun digl cumegn agl capital d'acziun dalla Center da Sanadad Savognin SA e valeto chella simbolicamaintg sen en franc. Las antradas dallas taglias spezialas èn per stgers CHF 60'000.00 pi bassas tgi igl onn precedent. Antradas considerablamaintg pi bassas, numnadamaintg CHF 675'000.00, èn sa resultadas tar la taglia da midada da mang. Chella sperdita è neida fatga bunga cun antradas pi otas tar la taglia sen gudogn antras la vendita da bagnis immobigliars e tar la taglia sen immobiglias. Tar la taglias generalas, tgi èn stadas per CHF 1'536'500.00 pi otas tgi igl onn precedent, è igl muteiv principal tar las antradas da taglia sen igl gudogn e sen igl capital da persungas giuridicas scu er tar la taglia sen la facultad da persungas naturalas. Scu gio igls onns passos, vign duvrada ena part digl surple - cun resalva dall'approvaziun antras la radunanza communal - per ena prefinanziaziun da CHF 3 miu. pertutgont igl project «construcziun nova dalla tgesa da scola primara Grava a Savognin» a Savognin.

Igl rendachint 2024 sera siva la cudischaziun dalla proposta numnada cun en surple d'antradas da CHF 1'673'219.00.

Igl cumegn ò fatg investiziuns nettas da total CHF 8'258'841.00. Tar ena somma d'autofinanziaziun da CHF 7'740'077.00 magna chegl ad en deficit da finanziaziun da CHF 518'764.00. Chegl monta tgi las investiziuns nettas èn neidas finantzgeidas chest onn per gronda part or digl cash-flow gudagnea sez. Vurdond anavos ègl sto pussebel, an media, da finantzgier las investiziuns siva dalla fusiun igl onn 2016 mintgamai or digl cash-flow gudagnea sez.

La bilantscha sera da tottas dus varts cun CHF 102'064'335.00. Igl medes liquids èn s'augmentos per CHF 1'174'095.00 e montan igls 31-12-2024 a CHF 8'559'574.00. Las obligaziuns finanzielas a lunga vista èn sa redutgeidas igl onn 2024 per CHF 60'300.00 e vignan documentadas igls 31-12-2024 cun en effectiv da CHF 783'700.00.

Per incumbensa dalla cumischung da gestiun è igl rendachint nia controllo scu igls onns precedents digl post da revisiun extern Curia SA a Coira ed è nia valeto scu an urden.

Detagls èn da vaseir ainten l'annexa agl messadi, tgi cuntigna ena varianta curta dalla bilantscha per igls 31-12-2024, scu er digl chint economic e digl chint d'investiziuns 2024 ed er ulteriouras infurmaziuns. Da remartger èn er igls rapports digl post da revisiun extern e dalla cumischung da gestiun.

Igl rendachint detaglea 2024 cun annexa è er visibel sen la pagina web digl cumegn da Surses.

Proposta dalla supranza communal:

Sa basond agl rapport digl post da revisiun extern propona la supranza communal e la cumischung da gestiun alla radunanza communal da

- lubeir da metter CHF 3 miu. ainten la prefinanziaziun (capital agen) per igl project «construcziun nova dalla tgesa da scola primara Grava a Savognin»; e
  - approvar igl rendachint 2024, tgi consista da bilantscha, chint economic, chint d'investiziuns e chint dalla circulaziun digls daners e dall'annexa.
-

Tractanda 3

Rendachints davart igls projects d'investiziun terminos igl 2024: infurmaziun

La supranza rapporta davart igls projects d'investiziun tgi èn nias terminos igl onn da gestiun 2024.

a) Project d'investiziun «sanaziun Veia Barnagn a Savognin»

Alla radunanza communal digls 29-01-2024 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 440'000.00 (incl. TPV) per sanar la Veia Barnagn a Savognin. Ansemen cun la sanaziun dalla veia ins ò cumpletto e renovo er la dismessa dall'ava e l'illuminaziun dalla veia.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a brut CHF 439'174.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 0.2% u CHF 826.00.

b) Project d'investiziun «sanaziun veia cantunala Parsonz an vischnanca»

Alla radunanza communal digls 07-12-2021 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 883'000.00 (incl. TPV) per sanar la veia cantunala Parsonz, digl tschan-cung antrada dalla vischnanca anfignen sen l'otezza dall'ustareia Bellavista. Ansemen cun la sanaziun dalla veia antras igl Uffezi da construcziun bassa Grischun ins ò cumpletto e renovo igls conducts d'ovras comunals digl provedimaint d'ava, dalla dismessa dallas avas persas e digl provedimaint d'electricidad.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 950'024.00. Igl credit concedia è nia surpasso per 7.6% u CHF 67'024.00.

An tot ins ò retschet contribuziuns da CHF 76'044.00. Igls costs nets per las lavours da sanaziun montan a CHF 873'980.00.

c) Project d'investiziun «sanaziun Veia Sumvei a Tinizong»

Alla radunanza communal digls 12-12-2022 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 1'775'000.00 (incl. TPV; exactezza digls costs $\pm 25\%$) per sanar la Veia Sumvei a Tinizong. Ansemen cun la sanaziun dalla veia ins ò sano er igls conducts d'ovras comunals existents e fatg igl sistem da separaziun dallas avas.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a brut CHF 1'552'566.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 12.5% u CHF 222'434.00.

An tot ins ò retschet contribuziuns da CHF 55'918.00. Igls costs nets per las lavours da sanaziun montan a CHF 1'496'648.00.

d) Project d'investiziun «sanaziun piazza davant igl local da pumpiers e davant la basa digl Uffezi da construcziun bassa a Gravas, Cunter»

Alla radunanza communal digls 07-11-2023 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 430'000.00 (incl. TPV; exactezza digls costs $\pm 10\%$) per sanar la piazza davant igl local da pumpiers e davant la basa digl Uffezi da construcziun bassa a Gravas, Cunter. Ansemen cun la sanaziun dalla piazza ins ò renovo er las lengias d'affluenza digl provedimaint d'ava e la drenascha dalla piazza.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 379'362.00. Igl credit brut concedia è nia sotpasso per 11.8% u CHF 50'638.00.

e) Project d'investiziun «silo da sal a Davos Fallung, Savognin»

Alla radunanza communal digls 11-12-2023 on las votantas ed igls votants approvo aint igl rom digl budget en credit brut da CHF 165'000.00 (incl. TPV) per la construcziun nova d'en silo da sal a Davos Fallung, Savognin.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a brut CHF 171'360.00. Igl credit concedia è nia surpaso per 3.9% u CHF 6'360.00.

f) Project d'investiziun «sanaziun provedimaint d'ava Pro digl Sot a Savognin»

Alla radunanza communal digls 26-06-2023 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 360'000.00 (incl. TPV; exactezza digls costs $\pm 10\%$) per sanar igl provedimaint d'ava Pro digl Sot a Savognin. La sanaziun cumpeggia diversas lavours ve dallas tgombas d'ava, la tgombra d'ava collectoura, igl tumbign per redutgier la pressiu ed igl tumbign da ventilaziun.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 299'207.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 16.8% u CHF 60'793.00.

g) Project d'investiziun «renovaziun dallas cumbinaziuns d'apparats da colliamaint e digl sistem da direcziun digls process tar la serenera a Cunter»

Alla radunanza communal digls 14-12-2020 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 1'100'000.00 per renovar las cumbinaziuns d'apparats da colliamaint da tensiu bassa e digl sistem da direcziun digls process tar la serenera a Cunter.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 729'154.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 33.7% u CHF 370'846.00.

h) Project d'investiziun «renovaziun digl sistem da direcziun digls process e dalla tecnica da misiraziun tar la serenera Sur»

Alla radunanza communal digls 11-12-2023 on las votantas ed igls votants approvo aint igl rom digl budget en credit brut da CHF 160'000.00 per renovar igl sistem da direcziun digls process e dalla tecnica da misiraziun tar la serenera a Sur.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 121'776.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 23.9% u CHF 38'224.00.

i) Project d'investiziun «pazzas da sport La Nars a Savognin»

Agl cumegn d'urna digls 13-03-2022 on las votantas ed igls votants approvo en credit brut da CHF 4'500'000.00 (incl. TPV) per realisar las pazzas da sport e per biagier igl nov bietg da menaschi La Nars a Savognin.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 4'759'329.00. Igl credit concedia è nia surpaso per 5.7% u CHF 259'329.00.

An tot ins ò retschet contribuziuns da CHF 329'173.00. Igls costs nets per la construcziun nova digls implants montan a CHF 4'430'155.00.

j) Project d'investiziun «construcziun senda da mountainbike Parnoztrail»

Alla radunanza communal digls 11-12-2023 on las votantas ed igls votants approvo aint igl rom digl budget en credit brut da CHF 240'000.00 (incl. TPV) per la construcziun nova dalla senda da mountainbike Parnoztrail a Savognin.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 255'875.00. Igl credit concedia è nia surpaso per 6.6% u CHF 15'875.00.

k) Project d'investiziun «amplificaziun staziun da trafo Mulegns e sanaziun staziun da trafo Pulens a Salouf»

Per l'amplificaziun dalla staziun da trafo Mulegns e la sanaziun dalla staziun da trafo Pulens a Salouf on las votantas ed igls votants approvo a caschung dalla radunanza communal digls 11-12-2023 en credit brut da CHF 180'000.00, aint igl rom digl budget.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 188'102.00. Igl credit concedia è nia surpaso per 4.5% u CHF 8'102.00.

l) Project d'investiziun «ramplazzamaint implant a tensiun media MTS a Riom»

Per igl ramplazzamaint digl implant a tensiun media MTS a Riom on las votantas ed igls votants approvo a caschung dalla radunanza communal digls 11-12-2023 en credit brut da CHF 160'000.00, aint igl rom digl budget.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 156'959.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 1.9% u CHF 3'041.00.

m) Project d'investiziun «amplificaziun staziun da trafo La Gneida a Salouf»

Per l'amplificaziun dalla staziun da trafo La Gneida a Salouf on las votantas ed igls votants approvo a caschung dalla radunanza communal digls 11-12-2023 en credit brut da CHF 100'000.00, aint igl rom digl budget.

Igls costs totals montan tenor igl chint final a CHF 73'350.00. Igl credit concedia è nia sotpasso per 26.7% u CHF 26'650.00.

Tinizong, igls 26 da matg 2025

Per la suprastanza communal Surses:

Daniel Wasescha
mastral

Beat Jenal
scrivant da cumegn